

بر عین کافضل خلا و زمان

زهی مجموعه با عیانت از نثرینان چاره ساله درج نشین و نشین با صد نادرانی حکام است

استاد الشعر که در چاره انگل اقلیم سخن گوید ۱ الملکانو ۲ تصحیح تحشی ضلوفه و لایحه صا و فعلی صا

در طبع می نشی نو شوق طبع مر مین امان

اطلاع

اس مطبع میں علم و فن کی کتب موجود ہیں شاہ قاضی کو فہرست بطول جو علیحدہ موجود ہے اور درجہ کرنے سے قبل دستی پر معلوم ہو سکتا ہے۔ فہرست اس سال میں نہایت ازانان مقصد سے جو کتب کتب کلیات و دوادین فارسی و مقصد منشیات فارسی وغیرہ کی فہرستیں ذیل میں درج کر دی ہیں۔

کلیات و دوادین فارسی

کلیات قرین۔ یہ ایک مجموعہ غرائب و نوکاران طبع متین آفرین شیخ محمد علی قرین اس مجموعہ میں کتب ذیل شامل ہیں سوانح عثمینی حضرت مصطفیٰ توابع سلطنت۔ قصائد مصطفیٰ اکبر الہام۔ دیوان و مثنویات مصطفیٰ قرین انجمن و خوشی خرابات فرہنگ نامہ تذکرۃ افاضائے عثمینی و غیرہ۔ کلیات میرزا بیدل۔ اس کلیات میں چار کتابیں ہیں۔ نکات بیدل۔ تعلقات بیدل۔ دیوان بیدل۔ غماز بیدل۔ کلیات سعدی شیرازی۔ حاوی رسائل مصطفیٰ و بیاض کلیات۔ کریم۔ گلستان۔ بوستان۔ تصانیف عربیہ۔ قصائد فارسیہ۔ مرانی۔ ترجمعات کلیات بدائع خواجہ غفران قلی قندم۔ و صاحبہ شہر و آستان و قطعات۔ رباعیات مثنویات۔ غزلیات۔ مطالیات۔ سہرلیات۔ مختارہ کاغذ مصطفیٰ بطورہ مصنف۔ کلیات نغمہ غالب فارسی۔ عالیجناب مرزا اسد اللہ خان بہادر دہلوی کا کلیات نغمہ۔ دیوان صاحب۔ کامل آذربائیج کلچر میرزا محمد علی شیرازی مشائخ شاعر فارسی۔ کلیات عاصم و دوادین خیمہ و دہلوی۔ مجموعہ جاری دیوان۔ دیوان خفہ اصفہان جو کلام مشہور میں فرمایا۔ دیوان وسط الخیمہ۔ کلام جوانی۔ دیوان عزت الکمال جو کمال علم و کمال میں فرمایا۔ دیوان اقبال علیہ فخر کبریٰ میں تصنیف فرمایا۔ کلیات حاجی۔ یہ کلیات ولایت کابل و کابلور اکملہا بہرہ بخانی اسی سے نقل ہو کر آچھا۔ کلیات قطری بنیادی میں۔ مع شرح طبع ہوا ہے۔ کلیات ظہیر آبادی۔ اس میں قصائد و دیوان و رباعیات و قطعات وغیرہ درج ہیں یہ کلیات نادر و نایاب ہیں۔ مشہور دیوان حافظ شیرازی

کا ہے۔ افسانہ محشی بطورہ جدید بہت خوش طبع ہوا ہے کاغذ گندہ و نامی۔ افسانہ کاغذ سفید گندہ۔ شرح دیوان حافظ۔ ماحل مانی و مصطلحات صوفیہ از مولوی مایق علی صاحب۔ دیوان شمس تبریز۔ از کلام ولی مادر زاد مجاہد ملک وادھر و فہرست تبریز۔ دیوان مخفی۔ تصنیف مخفی شمس تبریز۔ یہ استاد اہل زبان تہذیب نام مقام کامیاب و لایزال فارس میں فرمایا ہیں اور سکون کلام زیب و افسانہ انجم کہتے ہیں غلطی یا کمزوریوں و غلطی۔ دیوان خواجہ حسین الہی شمس تبریز۔ ایک نایاب تصنیف یہ تصنیف بعض عقائد ایزدی سے اس مطبع کوئی تبرک کا طبع ہوئی۔ شیخ محمد الیٰ بن گیلانی دیوان حضرت خورشید نظامی۔ مشہور بہرہ ان تبرک و دستگیر دیوان غفرانی۔ تصنیف قاضی محمد علی شمس تبریز۔ دیوان شتاب۔ سخنوارانک محمد غفرانی شتاب صاحب۔ دیوان موزون۔ سن شتاب خیالات مالہ العجایب راقد رام تر این صاحب۔ دیوان صاحب۔ شمس تبریز دیوان ہے دیوان ناصر علی۔ شمس و شاعرانہ کارنامہ شاعرانہ حسانہ صاحبہ نظام۔ عمدہ عمدہ و قصائد فارسی اردو و ہندی و سنی۔ دیوان مرزا گل محمد خان مایق کافرانی اور دیگر صاحبہ نظام جو ہر شے کا کلام فارسی شامل ہے دیوان شمس۔ مولوی سلامت اللہ بنشور کا پتہ دی نظامی مطبع کا دیوان ہادی۔ مشہور استاد اہل زبان ہندی و سنی صاحب میں بھی مروج ہے۔ دیوان نویدی۔ فارسی غزلین مفید و دل افال

<p>بچون بناب و سحر مقام حضرت عمر خیام از ادیبان کرام بوده اند و در رباعی گفته اند که اینها را از پیش ازین نمی شناسم و ازین گویا از غزلهاست که در این کتاب آمده است</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم رباعیات عمر خیام</p>
<p>بسم الله الرحمن الرحيم رباعیات عمر خیام</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم رباعیات عمر خیام</p>
<p>آمد محبه ی نداز میخانه ما بر خیز که پر کنی میخانه ز</p>	<p>آمد محبه ی نداز میخانه ما بر خیز که پر کنی میخانه ز</p>
<p>گر تو به و دگر تو به گنم یزدان را صد کار کنی که می غلامت آن را</p>	<p>گر تو به و دگر تو به گنم یزدان را صد کار کنی که می غلامت آن را</p>
<p>مرد آن نبود که خلق خوارند او را رندی که نمود روی وستی بگرد</p>	<p>مرد آن نبود که خلق خوارند او را رندی که نمود روی وستی بگرد</p>
<p>چون زاب دگل آفرید صانع ما را خود هست تهی گسست مانع ما را</p>	<p>چون زاب دگل آفرید صانع ما را خود هست تهی گسست مانع ما را</p>
<p>چون عمده نیشو دگس فردا را می نوشن بنور ماه ای ماه که ماه</p>	<p>چون عمده نیشو دگس فردا را می نوشن بنور ماه ای ماه که ماه</p>

بجای آوردن
از هر مسموم
در شام و شکر
بر او راقیل
و نادر است
که در آن روز
دوای دهر
بودی بجز
از آن ملک
که از بیک
پیش
تو صفت
این
در هیچ
سوره
نمی بیند
نمی بیند
نمی بیند

خواهید که روز حشر بایسد مرا	از خاک در سیکه جوید مرا
ایضا	
از باوه ناب لعل شد گوهر ما	آمد یقینان ز دست ماساغر ما
از سبکه پیچو ریم می بسرم	مادرش می شدیم و می در سر ما
ایضا	
خرم نبود دل پر غم را	هجر تو خزن کرد دل خرم را
من تلخی عالم تو خوش میکردم	با تلخی هجرت چکنم عالم را
ایضا	
هر چند که رنگ و بوی زیباست مرا	چون لاله رخ و سر و بالاست مرا
سعلوم نشد که در طرب خانه خاک	افکاش من از بهر چه آراست مرا
ایضا	
خافل بجهت اسید درین شوم سرا	بر دولت او دل نهد از بهر خدا
هر گاه که خواب که نشیند از	گیر و هبلش دست که بالایا
ایضا	
ای خواجگی کی کام روا کن مارا	دم درکش و در کاخ خدا کن مارا
مار است رویم لیک تو کج بینی	روپا رنه دیده کن چرا کن مارا
ایضا	
عاشق همه روز است و شید ایچوا	دیوانه و شوریده و رسوا با دا
در بشیاری غصه هر چند خوریم	چون نیست شدیم هر چه با دا با دا
ایضا	
ساقی قدحی که کار سازست خدا	در رحمت خود بنده نوازست مارا
می خور بسیار و بار طاعت مفروش	کز طاعت خلق بی نیازست خدا
ایضا	

لا
درین رباعیات
در مصراع
چهارم
اول بنی فغان
و در مصراع دوم
و کلام دوم
بمعنی دماغ
در طبقه دغنه
سراسر اینک
که در این رباعیات
فغان در آیه
و کلام دوم
بمعنی دماغ
در طبقه دغنه
سراسر اینک

ساقی نغمه‌ری به یکسان بهر خدا ما مایه‌ی مرده ایم تو آتش حیات	بشکن تب ما بو الهوسان بهر خدا ما را بوصال خود رسان بهر خدا
ایضا	ایضا
قرآن که بهین کلام خوانند او را در خط پیاله آتیه روشن هست	که گاه نه بردوام خوانند او را کماندر همه جا مدام خوانند او را
ایضا	ایضا
ای آنکه گزید بهسانی تو مرا از جان صناعه‌ی تر چیز نیست	خوشت ز دل و دیده و جانی تو مرا صد بار غم‌یز تر از آنی تو مرا
ایضا	ایضا
امشب بر ما مست که آورد ترا نزدیک که کوی کوثر آتش بود	در پرده بدین دست که آورد ترا چون باد همی جست که آورد ترا
ایضا	ایضا
خواهی ز فراق و فغان دار مرا من با تو نگویم که چنان دار مرا	خواهی ز وصال شادمان دار مرا ز انسان که دل شست چنان دار مرا
ایضا	ایضا
ای دل ز زمانه رسم احسان طلب درمان طلبی در و تو افزون گردد	زگر و شش دورا که رسا مان طلب با گر و سباز و سپح درمان طلب
ایضا	ایضا
روزی که بدست بنهم جام شراب صد معجزه پیدا کنم اندر هر باب	از غایت خشمی شوم مست و خراب این طبع چو آتش و نمنا می چو آب
ایضا	ایضا
چندان خورم شراب کین بوی شراب تا بهر خاک من رسد و محو رے	آید ز تراب چون شوم زیر تراب از بوی تراب من شود مست و خراب

نیمه‌ی آن که درین
کلام در این
فغان مست و در این
سلام دارم بهر
خوشت ز دل و دیده و جانی تو مرا
صد بار غم‌یز تر از آنی تو مرا
ایضا
در پرده بدین دست که آورد ترا
چون باد همی جست که آورد ترا
ایضا
خواهی ز فراق و فغان دار مرا
من با تو نگویم که چنان دار مرا
ایضا
ای دل ز زمانه رسم احسان طلب
درمان طلبی در و تو افزون گردد
ایضا
روزی که بدست بنهم جام شراب
صد معجزه پیدا کنم اندر هر باب
ایضا
چندان خورم شراب کین بوی شراب
تا بهر خاک من رسد و محو رے

رباعی	
ما دمی و مستوق درین کنج خراب جان و دل چشم بر دره بن شراب	آزاد ز خاک و باد از آتش و آب
ایضا	
مانیم دمی و مطرب و این کنج خراب سر در سدی گرد و دمی بر سر	جان و دل و دین و عقل مرهون شراب بنیاد نسا و خانه مانده حباب
ایضا	
بابط میگفت اسب در تب و تاب بگفت چون و تو گشتیم کباب	باشد که بجوی رفته باز آید آب بود از پس مرگ من چه دریا چه سراب
ایضا	
بر پای تو بوسه داون اسی شمع طرب دست من و دامن خیالت سر و	پیران باشد که دیگران را بر لب پای من و جستن و صالت همه شب
ایضا	
چون نیت بهره چه هست جز باد بهشت پندار که بهره چه هست در عالم نیت	چون نیت بهره چه هست نقصان و انکار که بهره نیت در عالم هست
ایضا	
روزی دو محبت می چوسه لب دانی که جهان رو بخوابی دارا و	لین عمر گذشته در نیابی دریاب تو نیز مشب و روز بهین نوش شراب
ایضا	
مانیم نهاده که بفرمان شراب بهم سانی ماحلق و صراحی دایه	جان کرده خدای آب جیوان شراب بهم برب ساغر آمده جان شراب
ایضا	
در راه نیاز بر دے را دریاب	در کوی حضور قبلے را دریاب

در عالم خیال
بیا که سر
جان و دل
که به سر
دیگر جوان
داون بوسه
بوسه از ناز
از نیت
پندار که بهره
روزی دو محبت
دانی که جهان
مانیم نهاده
بهم سانی
در راه نیاز
در کوی حضور

صد کعبه آب و گل بیکدل ز سر	در کعبه چه روی برو دلی را دریا
ایضا	
جامی دهنه و ساقی برکت	این جمله مرا و ترا گشته بهشت
مشنوخن بهشت و دوزخ از کس	را که رفت بد و زخ و گداز بهشت
ایضا	
چون نیست حقیقت عین اندر است	نتوان بامید شک بهیمنه نشست
مان نمانم جام من از کف دست	در بخیزی چه پوشیاری و پست
ایضا	
گر گل نبود نصیب ما خار بس است	در نور نرسد به تار بس است
گر سبزه رسد به دشت بهیمنه	تا قوس کلیسای زار بس است
ایضا	
اجزای پیاله که در می پیوست	بشکستن آن روانه شد اردو است
چندین سده دوست و پازنی از دست	از مهر که پیوست و بکین که شکست
ایضا	
امر و زور است رس فرود است	و اندیشه فردات بحسن بود است
ضائع کن ایندم اردو خفته است	کنین باقی عمر را به پاینده است
ایضا	
ای چرخ فلک خدایی از کینه	بپیداگری عادت ویرین گشت
ای خاک اگر سینه تو بشکافتند	بس گوهر قیمتی که در سینه است
ایضا	
آن بهت که دلم ز بهر او زار شد است	و حاسد دگر انجم گرفتار شد است
سن در طلب علاج خود چون کوشم	چون آنکه طعین ماست بیار شد است
ایضا	

جمع
شعر
در
کعبه
جامی
مشنوخن
چون
مان
گر گل
گر سبزه
ایضا
اجزای
چندین
ایضا
امر و زور
ضائع
ایضا
ای چرخ
ای خاک
ایضا
آن بهت
سن در
ایضا

عزیز
معالج
نظام
بیاد

هر دل که در مهر و محبت بشت	خواه اهل سجاده باشی خواه اهل کفشت
در دفتر عشق نام هر کس که نوشت	آنها دزد و زخست و فارغ ز بهشت

ایضا

دوری که در آمدن و رفتن است	آزانه بدایت نه نهایت پیداست
کس می زند دمی درین معنی است	کین آمدن از کجاست رفتن کجاست

ایضا

ساقی چو زمانه در شکست من نیست	دنیا بجز اچشت من نیست
کز آنکه بدست من و تو جام میست	میدان به یقین که حق بدست من نیست

ایضا

ما که فرشتیم و مسلمان دگرست	ما مضعیفیم و سلیمان دگرست
از ما رخ زرد و جگر یار طلب	بازار چه قصب افزو شان دگرست

ای بازار خرد و

ایضا

می خوردن و شاد بودن آئین است	فارغ بودن ز کفر و دین دین است
گفتم بعزیز و هر کابین تو چیست	گفتا دل خسرم تو کابین من است

ایضا

سر از همه ناکان نهان باید داشت	راز همه اهل بیان نهان باید داشت
بنگر که بجای مردمان می چه گوئی	چشم از همه مردمان نهان باید داشت

ایضا

اسرار جهان چنانکه در دفتر است	گفتن نتوان ز آنکه و بال سر است
چون نیست درین مردم نادان است	نتوان گفتن هر آنچه در خاطر است

ایضا

گویند که می باده شعبان رو است	نه نیز رجب که آن مه خاص خداست
شعبان در رجب ماه خداوند و دل	ما می رمضان خوریم کان خاصه ما

دین رباعی شانه
دیکه بر رفتن
اسرار با بوی
که در خاطر سالک
بوی بگند که در
است و میگوید که
اگر اسرار را
انظار دینی لاله
بار اسرار از چشم
نمی آید اگر که از
این رباعی شانه
نیت که در
اسرار در
بوی بگند که در
است و میگوید که
اگر اسرار را
انظار دینی لاله
بار اسرار از چشم
نمی آید اگر که از

رباعی

چون هشیارم ز من طرب پیمانست
چون ست شوم دخت و منقصات
حالیست میان من و هشیار
من بنده آنکه زندگانیست

ایضا

زبان باده که عمر را حیات و گریست
بر کن قدحی که چو ترا در دست
برین بکفتم که کار عالم سست
بشتاب که عمر من در گذرست

ایضا

هر که که غمی ملازم دل شود
با قصه کار خویش مشکل شود
حال دل دیگر باید پرسید
تا خوشدلی تمام حاصل شود

ایضا

در چشم محققان چه زیبا چه زشت
منزله عاشقان چه دوزخ چه بهشت
پوشیدن بیدلان چه اطلس چه دیار
زیر سر عاشقان چه بالین چه تخت

ایضا

عمری بگل و باده بستم گشت
یک کار من از دوزخ و جهان گشت
آری چو نشد هیچ مرادم حاصل
از هر چه گدشتیم گدشتیم گشت

ایضا

بسیار گشتیم بگرد و دشت
م اندر همه آفاق گشتیم گشت
از کس نشنیدیم که آمد زین راه
راهی که برفت را در و بار گشت

ایضا

اهل قومی نذاب ساغر کانست
چشم تو یاله و شد ابش جانست
آن جام بلورین که زمی خند است
اشکی است که خون دل در و پنهانست

ایضا

بر طرز سپهر خاطر من روز نخست
لوح و قلم و بهشت و دوزخ می جست

چون هشیارم ز من طرب پیمانست
چون ست شوم دخت و منقصات
حالیست میان من و هشیار
من بنده آنکه زندگانیست
زبان باده که عمر را حیات و گریست
بر کن قدحی که چو ترا در دست
برین بکفتم که کار عالم سست
بشتاب که عمر من در گذرست
هر که که غمی ملازم دل شود
با قصه کار خویش مشکل شود
حال دل دیگر باید پرسید
تا خوشدلی تمام حاصل شود
در چشم محققان چه زیبا چه زشت
منزله عاشقان چه دوزخ چه بهشت
پوشیدن بیدلان چه اطلس چه دیار
زیر سر عاشقان چه بالین چه تخت
عمری بگل و باده بستم گشت
یک کار من از دوزخ و جهان گشت
آری چو نشد هیچ مرادم حاصل
از هر چه گدشتیم گدشتیم گشت
بسیار گشتیم بگرد و دشت
م اندر همه آفاق گشتیم گشت
از کس نشنیدیم که آمد زین راه
راهی که برفت را در و بار گشت
اهل قومی نذاب ساغر کانست
چشم تو یاله و شد ابش جانست
آن جام بلورین که زمی خند است
اشکی است که خون دل در و پنهانست
بر طرز سپهر خاطر من روز نخست
لوح و قلم و بهشت و دوزخ می جست

پس گفت مرا علم از علم درست	کوح دلم بهشت و دوزخ بهشت
----------------------------	--------------------------

ایضا

سپاه گشتم بگرد و دشت	یک کار من از گشت هم نیک گشت
در ناخوشی زمانه باره غم	گر خوش بگذشت یکدست خوش بگذشت

ایضا

در پرده اسرار کسی راه نیست	زین تعبیه جان هیچکس آگه نیست
جز در دل خاک هیچ ننگ نیست	شسته که چنین فسانه کوه نیست

ایضا

هر سینه که بر کنار جوئی درست است	گو یا ز لب فرشته خوی درست است
پای بر سبزه باخوار است نه	کان سبزه ز خاک لاله روی درست است

ایضا

می بر گشت من نه که دلم در تاب است	وین عمر گر نیز پامی چون سیاه است
بخیسند که بیداری دولت خواب است	در یاب که آتش جوانی آب است

ایضا

در و هر بر نهال تحقیق ز رست	زیرا که درین راه کسی نیست درست
هر کس ز کوه دشت غم در شامی است	اگر در چو دی شناس فردا چوخت

ایضا

هر آن که درین زمانه گمگیری دوست	با اهل زمانه صحبت از دور نکوست
همه بر این سپهر خسته بهر بهر دوست	چون چشم خرد باز کنی دشت دوست

ایضا

ای آمده از عالم روحانے گفت	حیران شده و پنج و چهار و شش و هفت
می خور چونند آنی ز کجا آمد	خوش باش ندانی کجا خواهی رفت

ایضا

دشمن ترین دشمن تو غرضت که در میان پروردگاری نیست	پس از اینستان زمانه پدید است
--	------------------------------

درگاه پادشاهی
درگاه پادشاهی
بفرموده پادشاهی
نمایند که این
از خاک کبریا
لاله در میان
رسم بهشت
مولانا
صدا و قی
مطلعه
گویی پادشاهی
ستاره کی
حالا که
کی که
برگرفته
منه
امروز
گذشته
آینده
همیام
عنه
شرف
فلسف

جاء

رباعی	
در روی زمین اگر مرا یک گشت گویند ترا و جسم می فردا نیست	آن وجهی است گرچه نامی زشت است در آغ و دستار زمرجم زشت است
ایضاً	ایضاً
یک هفته شراب خورده باشی در مذبح ماستنبه و آدینه یک گشت	بان تان نه نمی تور و آدینه ز دست جبار پرست باش نه روز پرست
ایضاً	ایضاً
خاری که بزیر پای هر جوان نیست بخت که بکنگره ایوان نیست	زلف صنی و ابروی جانان نیست بخت و زیری و سرسلطان نیست
ایضاً	ایضاً
دل سحیات را کماست امروز که با خودی ندانستی هیچ	در موت هم اسرار آتشی نیست فردا که ز خود روی چه خواهی داشت
ایضاً	ایضاً
گر از بے شغوت دها خواهی رفت بمگر چه کسی از کجا آمده	از من خبری که بے نوا خواهی رفت میدان که چه میکنی کجا خواهی رفت
ایضاً	ایضاً
نیکی و بدی که در نهادش است با چرخ مکن حواله کاندز ره قتل	شادی و غمی که در قضا و قدرت چرخ از هزار بار بیچاره ریت
ایضاً	ایضاً
این کوره چون عاشق زاری بود این دسته که در گردن آدمی بین	در بند زلف نگاری بود دستی است که در گردن یاری بود
ایضاً	ایضاً
خیال من بگرست این ماتم حیت	در خوردن غنم فایده بیش و کم نیست

دین مونس
زده که در فزینک
در بخت و بدست
نشو و در آن
دستار و لعل و در
علیها السلام
است "مولانا"
سید محمد صالح
علی غفره
علی غفره
رباعی بالا
نزد و بجا
مکن گشت
کله منون
رباعی بزم
این بیت
گنایان
در شمار
که بود
و این
که متی
گنایان
منه
مد ظله

بابی

ایمان تو درین تخم چه کار آید و	احوال تو هر خطه دیگر گونش نیست
ای دل چه نصیب تو همه خون شد	چون عاقبت کار سپردنش نیست

الضياء

<p> باجار و بطرب خانہ ناپاک فہت می خور کہ لعب بات می باید بخت </p>	<p> بابا ورم قلب نیگد و بخت پیرے ز خرابات برون آمد گفت </p>
---	--

الفيضا

چو بیا تم تنبت بخیمه می ماند رشت
فرایش اجل ز بهر دیگر منزل

جان سلطانست و منزلش در اربابست
از پاف گنده خیمه که سلطان رخاست

انضام

بابا فلک از جگ ندمه و عجیب است
 گر بر سه مانگ نذار و عجیب است
 قاضی که خرید باد و وقف فروخت
 در مد سه کردنک نذار و عجیب است

الضمان

بر جان شریف گوشنا سامی نیست
و اند که هر آنچو آمد از جانگهیست

子

دارنده چو ترکیب طبایع آراست
از شک آید شک بر از سر چه بود

۱۲

چون ابر بنور و ز رخ لاله شبست
چو خنجر و بجام با ده کن غزم دست

صلی و علی و آله و سلم و جویبار و کبک

از گزندش چرخ هیچ مفهوم نیست	جز رنج زمانه هیچ موهو نم نیست
هر چند بکار خویش در سئو نگرم	عمری بگذشت پیش معلوم نیست
ایضا	ایضا
پیش از من و تو لیل و نهار می بود	گر دنده فلک برای کاری بودست
ز نهارم سنجاک آهسته نه	کان مردک چشم نگاری بودست
ایضا	ایضا
از بزم خود عقل دلیل سر و گفت	ز روم و عرب بیمه سر و گفت
گر ناسپه گفت که می ناسر هست	من چون شنوم چون که خدایش سر و گفت
ایضا	ایضا
ساقی قدحی که هست عالم ظلمات	بزرودی تو نیست در جهان آب حیات
از جان و جهان همه چه در عالم	مقصود توئی و مبحث صلوات
ایضا	ایضا
ساقی می معرفت مرا کمر است	در شرب بی معرقان بصیت
بی معرفت آدمی چکار آید هیچ	مقصود ز آدمی همین معرفت
ایضا	ایضا
ساقی فلک از بحر طاسی تو کنیست	در که می تو صد کعبه جان در طریست
در کعبه جان زهی شرف گر پرسم	هر در ره کعبه هم میرم شرفیت
ایضا	ایضا
ساقی نظری که دخنش از دیدن است	جان شاد و زخوشه صیتی خرمن است
ما گفته دلت ضمیمه ماسیدانه	جام جسم عاشقان دل رفته است
ایضا	ایضا
این سید لاجوردی دوزین طشت	سپاس بخت است و دگر خواست
یکچند از انتصاب دوران قضا	ما نیز چون دیگران رسیدیم و گذشت

ساقی از گزندش چرخ هیچ مفهوم نیست
 از گزندش چرخ هیچ موهو نم نیست
 هر چند بکار خویش در سئو نگرم
 عمری بگذشت پیش معلوم نیست
 ایضا
 ایضا
 از بزم خود عقل دلیل سر و گفت
 ز روم و عرب بیمه سر و گفت
 گر ناسپه گفت که می ناسر هست
 من چون شنوم چون که خدایش سر و گفت
 ایضا
 ایضا
 ساقی قدحی که هست عالم ظلمات
 بزرودی تو نیست در جهان آب حیات
 از جان و جهان همه چه در عالم
 مقصود توئی و مبحث صلوات
 ایضا
 ایضا
 ساقی می معرفت مرا کمر است
 در شرب بی معرقان بصیت
 بی معرفت آدمی چکار آید هیچ
 مقصود ز آدمی همین معرفت
 ایضا
 ایضا
 ساقی فلک از بحر طاسی تو کنیست
 در که می تو صد کعبه جان در طریست
 در کعبه جان زهی شرف گر پرسم
 هر در ره کعبه هم میرم شرفیت
 ایضا
 ایضا
 ساقی نظری که دخنش از دیدن است
 جان شاد و زخوشه صیتی خرمن است
 ما گفته دلت ضمیمه ماسیدانه
 جام جسم عاشقان دل رفته است
 ایضا
 ایضا
 این سید لاجوردی دوزین طشت
 سپاس بخت است و دگر خواست
 یکچند از انتصاب دوران قضا
 ما نیز چون دیگران رسیدیم و گذشت

گیرم که ز خاک برنگیرم سر	ما سر زره تو نخوارم سپهر گرفت
ایضا	ایضا
ساقی به برم گریه یا قوت لب است	در آب خنجره بجای آب غنچه است
گر زهره بود مطرب و عیسی همدم	چون دل نه بجای بود نه بجای طرب است
ایضا	ایضا
ساقی زخمی که علت آزار ساقی است	دل پیکشم تا دمی از من باقی است
مشتاقم از آن بدینت گستاخم	گستاخی من ز غایت مشتاقی است
ایضا	ایضا
ساقی نه رخسار تو جان همه است	دلدار من است و دستان همه است
خورشید صفت نه مهر در آب خوش	نه تها نه از آن من که ز آن همه است
ایضا	ایضا
و عشق تو از ملاستم سنگی نیست	یا بیخبران درین سخن جنگی نیست
آن شربت عاشقی همه مردانست	تا مردان را ازین شمع رنگی نیست
ایضا	ایضا
گفتم که مگر درست باشد عهدت	بر ساعده نخت باشد عهدت
کی دانستم که همچو بنیاد جهان	ای نور و دیده هست باشد عهدت
ایضا	ایضا
گفتم که زلف تو لبی سرخه دست	گفتا که بنده سرست که اندر خنده دست
گفتم که روزی ز قامت برنخورم	گفتا که ز سر و کی کسی بر خور دست
ایضا	ایضا
مارا گویند دوزخی باشد دست	قولیست خلاف دل نتوان دست
گر عاشق مست دوزخ خواهد بود	فردا بیخه بهشت همچون کف دست
ایضا	ایضا

عمر خیام رباعیات
 این رباعیات در کتاب
 الفکر یا ادبیکه
 غنچه را بهر آفتاب
 بهر اتم ۱۲ مولانا
 بهر صفا و قلی
 بهر مظهر شمع
 بهر نیک برادر
 آن هر یک از این
 نیست بلکه از آن
 علامت نیست
 بلکه یعنی عشق
 فزون کار و در آن
 نیست و این
 ازین باب است
 که در این
 بهر مظهر
 این رباعیات
 در کتاب
 الفکر یا ادبیکه
 غنچه را بهر آفتاب
 بهر اتم ۱۲ مولانا
 بهر صفا و قلی
 بهر مظهر شمع
 بهر نیک برادر
 آن هر یک از این
 نیست بلکه از آن
 علامت نیست
 بلکه یعنی عشق
 فزون کار و در آن
 نیست و این
 ازین باب است
 که در این
 بهر مظهر
 این رباعیات
 در کتاب
 الفکر یا ادبیکه
 غنچه را بهر آفتاب
 بهر اتم ۱۲ مولانا
 بهر صفا و قلی
 بهر مظهر شمع
 بهر نیک برادر
 آن هر یک از این
 نیست بلکه از آن
 علامت نیست
 بلکه یعنی عشق
 فزون کار و در آن
 نیست و این
 ازین باب است
 که در این
 بهر مظهر

فاحش خوانند مردانم پیوست	من کی گنشم خیال شان بر بسنت
بر من ز خلاف شرع ای اهل صلاح	بجز خمر و کو اطمت و زنا پسندی هست
ایضا	ایضا
داده عقل و زنده رواق و ز بهشت بهشت	هفت اخترم از شش جبهت اینی نه نش
کزینچ خواست چار ارکان و سه روح	ایزد بد و عالم چو تو یک کس نه ش
ایضا	ایضا
سیر دو جهان از قدح مستان است	خورشید ازل جامه تابان است
این نکته که در جان جهان پنهان است	در شیشه می اگر بدانی آن است
ایضا	ایضا
بر روی تو زلف را اقامت پوست	نرفته روم را قیامت پوست
ز ابروی تو محراب نشین شد چشمت	آن کا ز مست را اقامت پوست
ایضا	ایضا
ساقی غم ببلند آواز شده است	سسته من بر دل زنده شده است
باموی سفید سرخوشم کز خط تو	پیرانه سرم بهار دل تازه شده است
ایضا	ایضا
ساقی سبب چون کسی سبب نیست	ورسپه بود به از می و ساغر نیست
می هدم ماست ز آنکه چون گرمی و	در آب حیات چشمه کوثر نیست
ایضا	ایضا
ساقی نظری که دل زانده تهنیت	شیران همه فرت اند مریش تهنیت
هر شب ز حباب کف زدی شیشه خن	امروز که دور ما بود شیشه تهنیت
ایضا	ایضا
ساقی که رخت ز جام جمشید است	مردن بر بهت ز عمر جا دید است
خاک قدمت که روز من روشن از دست	هر ذره ز صد هزار خورشید است

من گنشم خیال شان بر بسنت
 بجز خمر و کو اطمت و زنا پسندی هست
 دانه عقل و زنده رواق و ز بهشت بهشت
 هفت اخترم از شش جبهت اینی نه نش
 کزینچ خواست چار ارکان و سه روح
 ایزد بد و عالم چو تو یک کس نه ش
 سیر دو جهان از قدح مستان است
 خورشید ازل جامه تابان است
 این نکته که در جان جهان پنهان است
 در شیشه می اگر بدانی آن است
 بر روی تو زلف را اقامت پوست
 نرفته روم را قیامت پوست
 ز ابروی تو محراب نشین شد چشمت
 آن کا ز مست را اقامت پوست
 ساقی غم ببلند آواز شده است
 سسته من بر دل زنده شده است
 باموی سفید سرخوشم کز خط تو
 پیرانه سرم بهار دل تازه شده است
 ساقی سبب چون کسی سبب نیست
 ورسپه بود به از می و ساغر نیست
 می هدم ماست ز آنکه چون گرمی و
 در آب حیات چشمه کوثر نیست
 ساقی نظری که دل زانده تهنیت
 شیران همه فرت اند مریش تهنیت
 هر شب ز حباب کف زدی شیشه خن
 امروز که دور ما بود شیشه تهنیت
 ساقی که رخت ز جام جمشید است
 مردن بر بهت ز عمر جا دید است
 خاک قدمت که روز من روشن از دست
 هر ذره ز صد هزار خورشید است

حالت دارم که شش نتوان آون	راز می دارم که باز نتوان گفتن
ایضا	ایضا
باید نه نشین که ملک محمود است	وز چک شنو که سخن داود است
از آمد و رفت دیگر یاد مکن	حالی خوش باش زانکه مقصود است
ایضا	ایضا
کردن گری ز عمر فرسوده است	جیون اثر ز چشم پالوده است
سرخ شوری ز رنج پیوده است	فردوس دے ز وقت آسوده است
ایضا	ایضا
در خواب بدم مرا خردمند می گفت	کز خواب کسی را گل شاد نیست گفت
کارے چه کنی که با اجل باشد خفت	چرخینه که زیر خاک سے با خفت
ایضا	ایضا
چون سپن بجام یک خردمند گشت	خوابی تو فلک هفت سمرخو ایش
چون مایه مرد آرزو با هم هست	چه مورخورد بکوب رگ بدست
ایضا	ایضا
تجرب طلب که حاصل عمر دمی است	هر ذره ز خاک کیتب دے و جی است
احوال جهان واصل این عمر که هست	خوابی و خیالی و تخیلی و دست است
ایضا	ایضا
این گفته را با طرا که عالم نام است	آرام که ابلق صبح و شام است
بزمی است که دانا نده صد حسرت	تقصیر است که تکیه گاه به بهرام است
ایضا	ایضا
بلبل چو بیاض ناله بردست گرفت	می باید همچو لاله بردست گرفت
زنان پیش که مردمان مرا از سحر بل	گویش فلان پیاله بردست گرفت
ایضا	ایضا

بزمی است که دانا نده صد حسرت
 که آینه در زلفه
 چون چرخ سپن بجام یک خردمند گشت
 که در بزمی چرخ
 از آمد و رفت دیگر یاد مکن
 که در بزمی چرخ
 در خواب بدم مرا خردمند می گفت
 که در بزمی چرخ
 کارے چه کنی که با اجل باشد خفت
 که در بزمی چرخ
 چون سپن بجام یک خردمند گشت
 که در بزمی چرخ
 چون مایه مرد آرزو با هم هست
 که در بزمی چرخ
 تجرب طلب که حاصل عمر دمی است
 که در بزمی چرخ
 احوال جهان واصل این عمر که هست
 که در بزمی چرخ
 این گفته را با طرا که عالم نام است
 که در بزمی چرخ
 بزمی است که دانا نده صد حسرت
 که در بزمی چرخ
 بلبل چو بیاض ناله بردست گرفت
 که در بزمی چرخ
 زنان پیش که مردمان مرا از سحر بل
 که در بزمی چرخ

دست تو ز جام دهن چو آب بکارت در یافتن روز خنجرین او غدار است	اکنون که گل سعادت پر بار است می خور که زمانه دشمن غدار است
میتاب بنور دامن شب بشکافت خوش باش و بنیدیش که میتاب نه	می خور که دهن خوشتر از آن است اندر سه خاک یک یک خواهد یافت
پیش از تو می مرد و می زن بود زود آ که تن خاک گرد و زیر ا	کافاق ز جمله شان مزین بود خاک تو دیگر هنر ره تن بود
از باد صبا دلم چو بو تو گرفت اکنون ز منش هیچ نمی آید	مار آگذاشت جسته تو گرفت بوی تو گرفت بود و دخی تو گرفت
آن قصه که بهرام در و جام گرفت بهرام که گوزیگر رفت دایم	رو به سجده کرد و شیر آرام گرفت امر و نهنگ که گوز بهرام گرفت
با حکم خدا بجز رضا درنگرفت هر چید که در تصور عقل آید	با خلق بجز روزه زما درنگرفت که در دیم و نه که با قضا درنگرفت
کم گویی که فضل حق باستانی نیست چندین سبزه شکر و لب شیرین تر	وز توبه بگویی کاخچه سید انی نیست چون توبه توان کرد مسلمان نیست
صحرای خود به ابر نور روز نیست بین سبز زلفی و سبزه زاری دهن	این دهر شسته دل تو گرفت دست ای جنبه آ که سبزه از خاک تو رست

ع
 ای صبح که
 در روز تو غایب
 و در روز تو
 یافتی بود
 هم از آن شب
 حشر و چه
 رفت که از کج
 باینکه
 می آید
 محض و شکو
 مظلالت
 شومنت که
 شاه خاگر
 سبزه و دهن
 اش بسیار
 بسیار از
 غلظت از
 این که بین
 همه ام
 دهر و
 سبزه

از باد و دوش یک می شیر نماند	از عمر ندانم که چه یاست مانده است
الضیاء	
نفت لبک خانه همین ماند رشت	جز بانگ میان تنی از و بیج نخواست
رو به صفت است و خواب خرگوش و	آشوب پلنگ دارد و گرگ و خاست
الضیاء	
پرخون ز فراقت جگر نمیست گشت	شید ای تو صاحب بطنه نمیست گشت
با آنکه ندر است سر سودا	سودای تو در هیچ سر نیست گشت
الضیاء	
از آتش این طائفه جز دود نیست	در سیکه هم به بود نیست
دستی که ز دست چرخ برسد دارم	در دامن هر که میزخم سودا نیست
الضیاء	
بیگانه اگر وفا کند غولش نیست	ور خوشی جهان کند بد اندیش نیست
گر ز بر موافقت کند تر یاک است	ور نوشی مخالفت کند نیش نیست
الضیاء	
تا بتوانی غم جهان سپنج سنج	بدل منه از آمده و زنا مده رنج
خوش می خور می بخش درین آسپنج	با خود نه بری گر چه بسه داری گنج
الضیاء	
گر مطرب و می باید و هم داد صبح	خوشوقت کسی که او کند یا دصبح
مار ابهت آن سه چیز می باید خوش	سهستی و عاشقی و ز یا دصبح
الضیاء	
ای عارض تو نهسا و بر سرین طرح	روی تو فگند بر بتان و چین طرح
دی غم نه تو داد شهر مائل را	اسب و رنج و فیل و بنی قنبرین طرح
الضیاء	

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

یعنی اندر در فضا
را زاده گویند که
طهر باده در پیش
او همین است که
بسته آید و دیگر
همیشه و در
مولانا سید
محمد صادق علی
مدظله العالی
مذاهب عبادت
که در جمله در پیش
نقش خوانی
که در جنبه
مقام دانش
را نشان
منه
سجده
نقش خوانی
نقش خوانی

در دامن آسمان و در زیر زمین	خلیقت که با خدای دهر آید
ایضا	ایضا
این قافله عمر عجب میگذرد	در یاب و می که با طرب میگذرد
ساقی غنم فردای حریفان چه جوید	پیش آریا که شب میگذرد
ایضا	ایضا
آنها که در آمدند و در جوش شدند	آشفته ناز و طرب و نوش شدند
خوردند پیاپی و در نوش شدند	در خواب عدم حلقه هم آغوش شدند
ایضا	ایضا
بر چشم تو ارجح عالمی آر آید	یکرا ابدان که عاقلان یک یار آید
مربای نصیب خویش کشت تر آید	بسیار چون نوش شدند و بسیار آید
ایضا	ایضا
پوسیده هر قعه اند این خانه چند	تا رفت رخصت و صفا گامی چند
چونست خطامات اله لا محی چند	بد نام کنند و نگونای چند
ایضا	ایضا
آنکس که ز روی وین اهل بود	دانند که چو آب شبهه سهل بود
علم از بی علت عصیان خوانند	نزد عفت لا ز غایت جمل بود
ایضا	ایضا
شدم همه دانا فلک میداند	گو موی بوسه رگ برگ میداند
گیرم که برق خلق را نفیرید	با او چه کنی که یک بیک میداند
ایضا	ایضا
چون کار نه بر مراد ما خواهد بود	اندیشه و جبهه ما کجا خواهد بود
یوسف نشسته ایم در حیرت آنکه	دیر آمده ایم رفته می باید زود
ایضا	ایضا

آن قوم کہ در مقام تمکین فرستند	با آخر کار حبلہ مسکین فرستند
مسکین مسکین ہر گھم منگھفتند	و ان طایفہ کا نہ ر روت کین فرستند

ایضا

در راہ جان رو کہ سلامت بخشند	با خلق چنان ز س قیامت بخشند
در سب اگر روے چنان رو کہ ترا	در پیش بخوابند و اما مت بخشند

ایضا

در راہ خسر و بجز خور امی پسند	چون ہست رفیق نیک و بدر امی پسند
خواہی کہ ہمہ جان ترا پسند	می باشش بخوشدے و خود امی پسند

ایضا

خواہی کہ ترا رتبت اسرار رسد	میسند کہ کس را از تو آزار رسد
از مرگ میندیش غم رزق مخور	کین جسد و بوقت خویش ناچار رسد

ایضا

در چرخ با نواع شمشاد گفتند	این بنجبر ان گوہر دانش گفتند
واقف چون گشتند بر اسرافلک	اول دسخ زوند و آخر خفتند

عاجز آمدن ۱۳

ایضا

این خلق ہمہ خزان با انوس اند	پیشعلہ و میان تہی چون کوس اند
خواہی کہ کف پاسے ترا می بچند	خوش نام برے کہ بندہ ناموس اند

ایضا

می نوش کہ تا غم از نہادت برود	شغل دو جهان حبلہ زیادت برود
رو آتش ترگزین کہ این آب حیات	چہ زانکہ سوے خاک و بادت برود

ایضا

می خور کہ ز تو قلت و کثرت برود	و اندیشہ ہفتاد و دو دولت برود
پرہیز کن ز کیمیائے کہ از و	یک جہرے نہر علت برود

مظلہ

درین بابی غنائت
بجملہ شاعران
رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم
علیہ السلام
در بیان صفات
و کمالات
و فضائل
و مناقب
و احوال
و عیال
و اولاد
و خدمت
و کرامت
و جلال
و ابرار
و فدا
و آراستہ
و در
یکند
۱۲
منہ
مظلہ
یعنی چون خود را از
انصاف بائی تو
و محبوب و مطلوب
ہفتاد و دو دولت
بودن جوئی و ہم
از کثرت جلت
دخوت و جلوت
مناہی یعنی بازدارد
ای نیست ۱۳

بهر گز سوسه من دس خوش آواز نگار
یک روز فلک کار مرا ساز نکند
کیم نفسی از سر شادی نردم
کان روز ز صد غم باز نکند
ایضا
س باید بود مردی باید بود
س تا بقدم بدر دس باید بود
دایم سبقت ز عشق س باید خواند
در کوچه دوست گرد س باید بود
ایضا
سکین تن من که دغس بی فساد
آوازه ز خانسان نیدار دسود
عمرم بگذشت و کیز مان شاد نبود
ما عاقبتم اجل کجا خواهد بود
ایضا
آورد با نظر اجم اول بود و
جز حیرتم از حیات چیز نفرو
رفتیم با کراهه نه انیم چه بود
این آمدن و بودن در سن مقصود
ایضا
آنها که بفکر دس سفتند
در ذات حند او نه سخن گفتند
سرشته اسرار نه است کسی
اول ز سخته زوند و آخر خفتند
ایضا
آنها که سلاصه جهان انسانند
بر اوج فلک براق میت رهند
در صفت ذات تو مانند فلک
سرشته و سرنگون و سرگردانند
ایضا
از می طرب و نشاط برنجیند
در طبع کیت خشکی و سردی خیزد
گر باده خوری تو سر خرد و خواهی مان
در خوردن سبزه روی زردی خیزد
ایضا
بیمارم و تب در استخوانم دارد
نخوردن س قصد سبیا نم دارد
دین طره نگر که هر چه در بیمار
جز باده خورم همه زیانم دارد

بهر گز سوسه من دس خوش آواز نگار	یک روز فلک کار مرا ساز نکند
کیم نفسی از سر شادی نردم	کان روز ز صد غم باز نکند
ایضا	ایضا
س باید بود مردی باید بود	س تا بقدم بدر دس باید بود
دایم سبقت ز عشق س باید خواند	در کوچه دوست گرد س باید بود
ایضا	ایضا
سکین تن من که دغس بی فساد	آوازه ز خانسان نیدار دسود
عمرم بگذشت و کیز مان شاد نبود	ما عاقبتم اجل کجا خواهد بود
ایضا	ایضا
آورد با نظر اجم اول بود و	جز حیرتم از حیات چیز نفرو
رفتیم با کراهه نه انیم چه بود	این آمدن و بودن در سن مقصود
ایضا	ایضا
آنها که بفکر دس سفتند	در ذات حند او نه سخن گفتند
سرشته اسرار نه است کسی	اول ز سخته زوند و آخر خفتند
ایضا	ایضا
آنها که سلاصه جهان انسانند	بر اوج فلک براق میت رهند
در صفت ذات تو مانند فلک	سرشته و سرنگون و سرگردانند
ایضا	ایضا
از می طرب و نشاط برنجیند	در طبع کیت خشکی و سردی خیزد
گر باده خوری تو سر خرد و خواهی مان	در خوردن سبزه روی زردی خیزد
ایضا	ایضا
بیمارم و تب در استخوانم دارد	نخوردن س قصد سبیا نم دارد
دین طره نگر که هر چه در بیمار	جز باده خورم همه زیانم دارد

رباعی

گویند که ماه رمضان گشت پرید
سن بعد بگردید و ده توان گردید
و در خسته شعبان بخورم چندان
که اندر رمضان منت بخشم تا عید

ایضا

گرایرسند ترک طامات کنند
غمهای مرا بے مکافات کنند
چون در گذرم خاک مرا خشت کنند
در خسته دیوار خرابات کنند

ایضا

آشنا که جهان زیر قدم فرسودند
و اندر طلبش هر دو جهان پیویند
آگاهانند من که ایشان شبی رون
زین حال چنانکه هست آگاه بودند

ایضا

تا خاک مرا بقالب آییخته اند
پس نشسته که از خاک بر آییخته اند
من بسته ازین نیستوانم بود
کز بوتمه مرا چنین برون ریخته اند

ایضا

من می خورم و هر که چون من بود
می خوردن من به نزد او سهل بود
من می خورم و هر که چون من بود
در گریه بخورم علم خدا سهل بود

ایضا

گر شکل استر از ازل را نخواست
کس یکدم از نهادش برین نهاد
من می گفتم ز بسته ای تا استوار
عجز نیست بهر که از مادر آمد

ایضا

از دست عمر پاکیب بایستد
در دست اجل هلاک بسیار است
اے ساقی مهلت تو خوش خوش مارا
آب در ده که خاک بسیار است

ایضا

سو دانه را باده پروبال بود
می بر رخ خاتون خرد خال بود

طامات بر ملک
نابا در آن وقت
و بخورم در خسته
و حاصل بخورم
رباعی نیست
که چون کوی
بزم نازک
کند خفتن
سازد بزم
نشت از آن
خفته ایوار
خوابت بجا
اگر طامات
صدا تو بجا
طامات بجا
بنا بر این
نزد اجل
منه
در خفا کش
ایستاده از اجل
ایستاده از اجل
ایستاده از اجل
ایستاده از اجل

ماه رمضان باده نخوردیم و گذشت

بارے شب عید از مسہ شوال بود

ایضا

بدخواه گمان هیچ مقصود نرسد
من نیک تو خواهی تو بخوای بد

یک بختد تا بخودش صد رسد
تو نیک نه بینی و مین پر رسد

رضا

سودی تو درین قوم چکری که خنجر
سایه یکبار آجوت بند

دانش چه بری که از تو دانش بخزند
روزگار آمد آرویت ببرد

اضا

نورم دل آن کسے کہ معروف و مستور
سیرغ صفت بجزش یرداز می

در حبه و دراعه و در صوف نشد
در گنج خراجه همان کوفت نشد

اض

افسوس کہ سرمایہ ترک گفت بیروار
س نماند از ان جهان کہ مایہ نرو

در دست اجل ہے جگر ماخون
کا حال ساfran عالم حوش

5

فردا که نصیب نیک سجت بخشد
در نیک آیم مرا از ایشان شمرند

قسمی من رند پریشان بخشند
و در عهد باشم مرا بدیشان بخشند

الرضا

انہا کہ بجا عقل در سیکو شد
آن کہ لباس ابے و سیکو شد

افسوس که جمله گاو پر سید و شند
کامروز بقتل سپرد می نفر و شند

ایضا

سبعم به نماز روزہ چون مائل
فغوس کہ آن وضو آئے شجکت

گفتم که مرا و کلیسم حاصل شد

12

در دیده کے آتش غم بنش	میر جسہ کہ ساقیش بنجاک افشانہ
ایک زہد در دولت برہا	سجنان اسد تو باوہ می پندارے
ایضا	ایضا
جاسے برادر دل کجس سے زہر	چون دست بد امان بوس می
این شیشہ فیروزہ کین سے زہر	دردہ قدحی درو کہ جام صاف نے
ایضا	ایضا
تو طعن نہ بری کہ حسن او کا ستہ	حطے کہ زروے یار بر خاستہ شد
گل بود لبزہ نیز آراستہ شد	در باغ رخس بہر تماشا گہ جان
ایضا	ایضا
در ویدہ خونبار برون سے آید	خون از دل افکار برون سے آید
زیر اکہ گل از خا برون سے آید	گر خون جبکہ از مرہ افمیت
ایضا	ایضا
واند طلبش جہلہ بزرگان خورد	اندر رے عشق جہلہ صافان دروید
فردا طلبان در غم نہ دامد	امروز شب و روز فردا نیست
ایضا	ایضا
بس نیک و بدش چراز من میداد	بر من تسلیم تنہا چو بی من نہ
فردا بچہ حبتہم بد اور خواہد	دی بی من و امروز چو دی بی من تو
ایضا	ایضا
حقا کہ نہ از رو سے خد دی	دشمن کہ ہمیشہ بد مرا می بیند
آن صورت مردہ رنگ خود می	در آئینہ درون خود سے نگرد
ایضا	ایضا
نہ سہ جان بکام نو خواہد	بی جا نہ عمر گشتہ نو خواہد
کین کوزہ چو شکند سب خواہد	نہ خور سب و کوزہ اندوہ مخور

طہ بنزہ
فیروزہ مراد
آسان نیکون
مولانا سید
سہا و خلیہ
مہ ظلمہ
چون بوم دہل
قلم تہذیب
انچہ بود کہ
نیک و بد
بس نیک و بد
تسلیم
مہ ظلمہ
ای قلب و
تقلیل
نہا برین
بگزدگار
سہ و روز
و کی باوہ
عن ۲ الی
سید محمد
صدا و قلع
مہ ظلمہ
العالی

ای جان جهان و یخبان خوشتریم من کے دامن کہ آہنباغ باغ

المضا

<p>ساقی علم سیاه شب بیدار بود بکشای زهرم و زنگس خواب بود</p>	<p>برخیزد و می مغانه را آورده بود برخیزد که خفتنت بے خواب بود</p>
---	--

ایضاً

سوداے ترا بہانہ پس باشد	مستانہ ترا ترانہ پس باشد
در کشتن ما چرا کشد چشم چو تیغ	بار اسد تا زیانہ پس باشد

رضی

گویند که مرد را پسندم بایم
بناست عالمی پدرم بایم
امروز چنان شده است در نسبت
کین ما همه هیچ هست زرمیایم

١٢

خوش بختی که عالم گذرا حق را بداند
این کانه سر با که تو بینی بکین

پ

من دامن زب و توبه ط خواهم کرد
بیا نه عمر من بهفتشاورسید
با موسی سفید قصد می خواهم کرد
اینم حکم شیطا ط کے خواہم کرد

و اندل کہ مباندہ بود و درنا کا
ہم پائے تختنا بمقامے نرسیدہ
ہم عاقبت الامر کجا سے نرسیدہ

三

خون حورون بہو وہ مجا وارو
برکن قدے مے کھنم برنہ زو

2

[illegible]

از جنج بکام سر بر اداشته گیر از گنج و گهر هر چه دلدلست	وز عمر تمام بهره برداشته گیر برداشته گیر دبا ز گذاشته گیر
---	--

انصاف

کرباده خوری تو با خرمندان خور
بسیار مخور در دکن فاش ساز

۱۲

دنیایا ہمہ بسر نیر خواستہ گیر
پس بسر آن نمک چو بر صحر ابرن

1

یہ خون رزست رز تر ایسی گوشت
برایا دستان عمرہ دلدلش میخور

--	--

این هر دو بیک نفع بود آخر کار

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

انگاه بران سبزه شبی چون بنفشه و با دوا در خاسته گیر

بون بود گذشت نیست نابود و دیگر
 خوش باش غم جهان نابود و دیگر

1

تواند هم از مصالح و معیش گویند

سرمست به میخانه گذر کردم و نوش	پیرے دیدم مست و سبوی بر و نوش
گفتم ز خندا شدم مداری ای پیر	گفتا کرم از خندا است می نوش خموش
ایضا	ایضا
ایام شباب رفت و خیل چشمش	تلخ است مرا عیش دلی حتی چشمش
این قاست همچو تیرین گشته کمان	رزه کرده ام از عصا و خوش می کشش
ایضا	ایضا
آن می که خضر خسته دارد باکش	او آب حیات مست مومنم الیکش
سن قوت دل و قوت روحش خوانم	چون گفت خدا منافع الیکش
ایضا	ایضا
بگرفت مرا عشق بجاری خوش خوش	گفتا چون آدم تو پایرون کش
القصه چنان سوخت دلم از غم او	کاش همه هنرم شد و هنرم از تش
ایضا	ایضا
ای چرخ مکش مرا به بدستی خویش	بشناس بلند می من و پستی خویش
من خود ز غم عشق و تهیدستی خویش	پیوسته ملول باشم از تهی خویش
ایضا	ایضا
غم چند غوری ز کار نا آمد پیش	رجب است نصیب مردم دور اندیش
خوش باش و جهان تنگ کن بر دل خویش	گر خوردن غم قضا نگر دو کم و بیش
ایضا	ایضا
پندی دهمت اگر من دارم گوش	از بهر خدا جا نه تیر و پیر پیش
عقبی همه روز است و دنیا یکدم	از بهر دین ملک ابد را مفروش
ایضا	ایضا
یک یک هنرم من و گنه گنه ده دهر	هر جرم که رفت حبه مد نخش
از با و بهر آتش کین را همدون	مار ابد را خاک رسول الله نخش

باز در نام بر آید
بعضی هنرم می خند
اختلاف است با کار
باب نازی قوت در
دلی و در دنیا بگو
پاکست اما لایق
بید محمد صا و خ
مطلبه است
برگاه و البقعا و
در جمل کوی بر
درین چند رود
عین است
در کج
و خنجر و خنجر
که خنجر و خنجر
بیش از خنجر
نگار و اموا
منا و منا
و منا

دیدم دو هزار کوزه گویا و خموش
کو کوزه گر و کوزه خرد و کوزه فروش

در کار که گوزنه گری بودم دوست
هر یک بزبان حال با من گفتند

در کافسه خوشدلی گستم در وی نوش
وان کوزه به سحر بپسند و شان مفروش

تا دیک بفتایم چو ناید در خوش
ای کوزه گر اگر از کف کوزه نسنجی

سرمایه لذت جوانی ست بنوش
سازنده چو آب زندگانی ست بنوش

آن می که حیات جاودانی است بنویس
سوزنده چو آتش است لیکن غم او

در کالبد شیشه رو نیست لطیف
جز ساغر و باد که کوکرا نیست لطیف

می در توح انصاف که جانیه لطیف
لا ایل نبو و هیچ گرا انهم مدم من

لو دشمن ایام نشیند و لنگ
از این شر که آگینه آمد سرنگ

خیاں زمانہ از کسے دار ونگ
می خور تو ز آگینہ بانا نہ ونگ

بختیہ نہ صبح کن چرائی غمناک
وزر وے سا کردہ دہاروی اشغال

پانچ بج دیکھو وہاں شب بند چلا
میں نوش ہلا کہ صبح سار دھند

همان نو آمده است در عالم خاک
این بشر که گوید انعم الله علی

روحی که منزہ است از آلایش پاک
می ده توبه با ده صیحو جی همدوش

دوخته و کر دگر میانش چاک

لبس پیرہن عمر کہ ہر شب افلاک

[illegible]

چون باد بزلزل او رسیدن شکل	وز اسب غمش عنان کشیدن شکل
گفتند بدیده روی او نتوان دید	گر دیده هاست دیده او دیدن شکل
ایضا	ایضا
می خور که نه علم دست گیر دهن عمل	الا کرم و زمت حق عتد و جل
آن طائفه که از خر می بخورند	از جمله انعام شمارا سه احوال
ایضا	ایضا
باتازه رخی تازه تر از خرین گل	از دست مدیه جام می و دامن گل
زان پیش که ناگه شود از باد اهل	پس این سر را چو پیرا هن گل
ایضا	ایضا
تا کی ز ابد حدیث تاسکے ز ازل	بگذشت زانده من علم و عمل
می خور که شتاب ناب رانیت بی	هر شکی رشتاب گردانده حل
ایضا	ایضا
می بکف من نه و بر آور غفلت	بافتد به عنایب و صوت لبس
بی نغمه اگر رواندے می خورند	می در شیشه ناکردے غفلت
ایضا	ایضا
از جرم ضعیف خاک تا اوج زحل	کردم همه مشکلات گردون اهل
برون جستم ز بند هر کمر و جیل	ز بند کشتاده شد گریبند اهل
ایضا	ایضا
استراحت یافت نشود حل سوال	نه نیزه دباختن نعمت و مال
تا جان کنی خون نخورے نچشان	از قال ترا رفته نمائند بحال
ایضا	ایضا
امی دل بشو غیبت اهل میل	گر باده ناب قتل و دین است عمل
اگر راحت جان قوت روجت ماند	می نوش بیبوستان به کلبانک نعل

چون باد بزلزل او رسیدن شکل
گفتند بدیده روی او نتوان دید
ایضا
می خور که نه علم دست گیر دهن عمل
آن طائفه که از خر می بخورند
ایضا
باتازه رخی تازه تر از خرین گل
زان پیش که ناگه شود از باد اهل
ایضا
تا کی ز ابد حدیث تاسکے ز ازل
می خور که شتاب ناب رانیت بی
ایضا
می بکف من نه و بر آور غفلت
بی نغمه اگر رواندے می خورند
ایضا
از جرم ضعیف خاک تا اوج زحل
برون جستم ز بند هر کمر و جیل
ایضا
استراحت یافت نشود حل سوال
تا جان کنی خون نخورے نچشان
ایضا
امی دل بشو غیبت اهل میل
اگر راحت جان قوت روجت ماند

آخر همه ز لالایش تن پاک شدیم	از خاک بر آمدیم و یا خاک شدیم
رباعی	
ای مفتی شمس از تو پر کار تریم	با انیمه مستی از تو همشیا تریم
تو خون کسان خوری و ما خون رز	انصاف بده که ام خود بخوار تریم
ایضا	
یک دست به خفیت و یک دست بجام	که مرد حلالیم و گهی مرد حرام
ما نیم درین گنبد فیر و زمه جام	نی کافر مطلق نه مسلمان تمام
ایضا	
من باده خورم و یک دست می کنم	لا اله الا الله در اندوختی کنم
دانی غم نمی پرستی چه بود	تا ما بچو تو خویشتن پرستی نکنم
ایضا	
در جتن جام جسم جهان پیویم	روزی نه شستیم و شبی نه نمودیم
ز او ستاد چه ضعف جام چمنیویم	خود جام جهان غمی جم من بودیم
ایضا	
افسوس که بیفایده فرود شدیم	وز دواش سپهر سنگون بودیم
ورداوند است که تا چشم زدیم	رانا بوده بکام خویش نابود شدیم
ایضا	
ما خرقه زد و در سه خم کردیم	وز خاک خسر ابات تمیم کردیم
باش که درون میگرد بادریا نیم	عمر که درین مدرسه ناکم کردیم
ایضا	
در مسجد اگر چه بانیاز آمده ایم	حقا که نه از بهر نیاز آمده ایم
ز نیجا به دژ سجد و رزیدیم	آن کمنه شده است یار باز آمده ایم
ایضا	

مفتی فتوی دهنده
و خطاب با مفتی که
بابا و جوی کوشش
روزی و شبی
هم همشیا دریم
فوتی مفتی شمس
فون کسان خون
عادت و سواد
مشغول خوردن
رزی پس انسان
بهشت است که
از ناله و گداز
سوزناک
حادثه
مجلس صحبت
بجایگاه
زانگاه
درین
درین
مسلمان
مسلمان
درین

برینفرش خاک خفتگان سے بیستم	در زیر زمین نهفتگان سے بیستم
چند آنکہ بصیرانے عدم سے نگر م	با آمدگان و رفتگان سے بیستم
ایضا	ایضا
ترسم کہ چو بگذرین بعالم ترسم	با تنفسان نیز فراہم ترسم
امروز کہ در غم غنیمت شمریم	شاید کہ بعد خود درین دهم ترسم
ایضا	ایضا
ما کیم کہ دست شرایم در ام	در مجلس بانیت بجز بادہ و جام
گذار نصیحت من اسی ز اہد خام	با بادہ پرستیم و لب یار بجام
ایضا	ایضا
بار حمت کو من از گنہ نمیندیشیم	با توش کہ تو ز رنج رہ نمیندیشیم
تا لطف تو سفید رہ و گیند	با یک ذرہ ز نامہ سیہ نمیندیشیم
ایضا	ایضا
عیدت بیاتامے گل رنگ کشیم	تا نغمہ عود و ناکہ خاک کشیم
با یار سبک روح دے جشنیم	با رطل دوسہ بادہ گران بک کشیم
ایضا	ایضا
ایدوست بیاتامے فردا بخوریم	وین یکدم نفست در غنیمت شمریم
بہ حکمش نیست برگزانی کہ مرآت	پیش ما غم آئندہ بہرہ بخوریم
ایضا	ایضا
ما طعن نہ برے کہ از جان می ترسم	وز مردن ما وز رفتن جان می ترسم
مردن چه حقیقت ست زان با کلمہ نیست	چون ننگ پرستیم از ان می ترسم
ایضا	ایضا
گر من ز دے معنائہ بستم بہم	گر کافر و کبیر و بت پرستم بہم
ہر طائفہ من گمانے دارند	من زان خودم چنانچہ بستم بہم

۱۵ ای اعتبار دارم
فمن جو در ان نش
در نگار ان بستی
بس این محبت و دوستی
بمنفسان بسیار غنیمت
انگاری ۲ مولانا
محمد صاوقی
ای ز اہد نام پرست
گمان را از بادہ و جام
یکے وارفتن بختی
غدا صواب بترسان
این نصیحت فراموش
نما غم نامق و نا روا
نہ دریشان بیانی
ما زان بکلیانی
علی علی گران
زبان را از زان
است ما غم نامق و نا روا
در بادہ و نغمہ عود و ناکہ
غنیمت را از غنیمت شمریم
و نیز از ان بستی
منہ و طائفہ من گمانے دارند

رباعی

برخیز و بیا که جنگ بر جنگ ز نیم	می باز خوریم و نام برنگ ز نیم
چون باد خوریم در خرابات خوریم	درین شیشه نام و رنگ برنگ ز نیم

ایضا

در دامن یار بے وفا چنگ ز نیم	می نوش کنیم و نام برنگ ز نیم
سجاده بیک پیاله می فروشنه	ناموس می دهیم و برنگ ز نیم

ایضا

محرّم هستی که ما تو گویم محرم	کز اول کار خود چه بود دست آدم
محنت زده سرشته از کلّ ششم	یکجذّ جهان خور و ویر داشت قدم

ایضا

مان تا خرابات خروشته ز نیم	بر میگرد بگذریم و نوست ز نیم
دستار و کتاب را فرو دشیم نه	بر بدر سه بگذریم و خوش ز نیم

ایضا

کلّ گفت که من یوسف مصریم	یا قوت گران مایه پر ز و حوسم
گفتم چو تو یوسفی نشانی بنام	گفتا که بخون غسوق مگر برستم

ایضا

باز لفت تو گرد دست درازی کردم	از روی حقیقت نه مجبازی کردم
در زلف تو دیدم دل دیوانه خوش	من بادل خویش دست باز می کردم

ایضا

چند آنکه ز خود نیت ترم هست حرم	چسپد بلند پایه تر لیت ترم
زین طرفه ترا آنکه از شراب برسته	بر خطه که بشمار حرم است ترم

ایضا

صبح شرف می برسم گلنگ ز نیم	درین شیشه نام و رنگ برنگ ز نیم
----------------------------	--------------------------------

منه مدخله است و در
و ایام مبارک از دست
کلیله رسید که این
چون نام ازین درم
گرا نیاید و درین
در آنند به نهد
بهرین ترن خون دارم
منه مدخله است و در
نیتی با که بی رور
مین ترن جسمی است
و همین ترن اول بود
صورتی است و بی

منه مدخله است و در

دست از امل و راز خود باد کشته	در زلف دراز و دامن چنگ بر نیم
این بگو که ز جام و با ده دل شاد کنیم	وز ناله و گداز شسته کم یاد کنیم
این عاریت را واق ز ندانی را	یک لحظه ز بند عقل آزاد کنیم
روزیکه بکوی کوزه گریس گذرم	خو در البیان کوزه بامی شدم
ز ان پیش که گل بکوزه گر هدیه برم	شاید که کند کوزه یکی با ده خورم
آن خطه که از اجل گر یزان کردم	چون برگ ز شاخ عمر یزان کردم
عالم ز نشاط دل بغیر با لکنم	ز ان پیش که خاک خاک یزان کردم
یک روز ز بند عالم آزاد دینم	یکدم زون از وجود خود شاد دینم
شاگردی روزگار کردم بسیار	در دهر جهان هنوز استاد دینم
گر در گیر چگونه پروا کنم	با عشق توئی چگونه آغاز کنم
یک لحظه سرشت دیده می گذارد	تا چشم بروی دیگر باز کنم
آن آه که پیش هیچ محرم نزنم	وان دم که پیش هیچ هدم نزنم
گر در یابم که جز تو کس نشنود	حقا که بسیم از دم و دم نزنم
من گوهر خود و بقیت کم ندادم	در دو بصد هزار مرهم ندادم
خاک در تو به ملکیت جسم ندادم	یک موی ترا به سر دو عالم ندادم

لکه روان بجای گمان
مکان بادشانی زود گمان
زندانی مراد از عقل
دنیا یا از افلاک خدا
اینکه درین کون و
دنا دار باد و جبار
دشاد و دهر و دین
از بند خسر و دین
آزاد و اهلانا
سید و علی خلیفه
شده ای در دنیا
آزاد و محزون
بسیار و غریب
نگوید و چندی
با دوستی و جان
ملکوت اگر چه
در گریه و اندوه
جبهه و شوق
الم و موعود
مست و مست
مادر و پسر

رباعی	
بر سینم غم ندیر من رحمت کن	بر جان و دل استیر من رحمت کن
بر پائے خرابات رو من بنشاست	بر دست میا که گیسو من رحمت کن
ایضا	
نشان دل شاد را غم فرسودن	وقت خوش خود بسنگ محنت سودن
و در هر که داند که چه خواهد بودن	سے باید و عشق و کجایم آسودن
ایضا	
کس نیست درین گفت شنو چه دهنم	شد نامه من نهن من محرم من
بی گریه چو نیست وید پر غم من	با سر بنهم یا سر آید غم من
ایضا	
مسکین دل در دست دیوانه من	هش یار نشد ز عشق جانانه من
رو زیکه شراب عاشقی می داد من	در خون جگر ز دند میا نه من
ایضا	
قوتی متفکر اند در مذہب دین	جمعے تحب اند در شک یقین
ناگاه منادی بر آمد ز کمین	کای خیبر ان رانه آفت نه این
ایضا	
ای گشته شب و روز بد نیاگر	انزیمه نمی کنه تو از روز گران
آخر نفس به بین و باز آسے بخود	کایام چگونه می کند با دگران
ایضا	
گویند مرا که سے بخور گشت ازین	آخو بچه عذر بر ندار سے ازین
عذرم رخ یار و باد صبحی دم	انصاف به چه عذر روشن ترا زین
ایضا	
گر بفرستم دست بد می چون یزدان	برداشتمی من این فلک را ز میان

سله ای درین نام
 نادر و بکا و فریاد و غنم
 و غم و زینت و غم و دست
 فی الزمره و کدیو و من از
 فی گلیه غالی باشد بنام
 کارم این سلوم بند و
 سسم برده تا این
 بسایه ۱۰ مولانا
 سید محمد صا و قضا
 مد ظله علی به حب
 ایضا و ایضا
 بالادیم از آن اسما
 گرچه در این
 نذر داشت و در این
 مشک آن در این
 شکر اندر این
 شکر و در این
 یقین و در این
 اقصای و در این
 متجاوز از این
 و در این
 در این
 مولانا و در این
 صا و قضا

از تو ملک دیگر چنان ساخته	که از آوده بکام دل رسیدی آسان
ایضا	
ششوز من ای زبدۀ یاران کهن	اندیشه کن زین فلک بی سروین
بر گوشه عوصات قیامت بنشین	باز یک چرخ را تماشا کن
ایضا	
شربت نه آید ازین تباهی کردن	زین ترک ادا مرو نو اهی کردن
گیرم که سر اسرار این جهان ملک تو شد	جز آنکه رها کنی چه خواهی کردن
ایضا	
تو آمدی به بادشاهی کردن	با خوشتن آس زین تباهی کردن
چیزی به بدی دی دنیا شای فرود	پیدا است که امر و زیه خواهی کردن
ایضا	
خواهی بهندیش تو گردون گرد	کار تو بوی همیشه جان پروردن
همچون منت اعتقاد باید کردن	می خوردن و اندوه جان ناخوردن
ایضا	
ای چشم پیاله بین جان آسبتن	همچون سمنه بارغوان آسبتن
فی فی غلطم که باده از غایت لطیف	آسبتن آسبتن آسبتن روان آسبتن
ایضا	
مست و سخن زمانه ساز آمدگان	می گیس مروق ز طره از آمدگان
رفتند یکان یکان طراز آمدگان	کس سے ندید نشان باز آمدگان
ایضا	
گاودیت بر آسمان و ناس پرین	یک گاودگر نفست در زیرین
چشم حیرت کثای چون اهل حقین	زیر و زبر دو گاه دست خیمین
ایضا	

ادا می شود ازین سخن
 و ازین سخن می بینی کار و بار
 غلامی که در حق تو
 و بجز دیگران تو
 نیکو می مولانا سید محمد
 صادق علی خلیفه
 صادق و صادق
 سخنان و در نقش
 نقشه و بر این
 عادت سازند
 بجز یک که انرا در بخت
 و کسب و خور فلکست و
 آن بان در دین زد و دار
 روح است و خدیوین
 که بر لبی زریا از اندیش از
 همین ای آرا آمد و نهادی
 سحر یاد که بر دین
 آسان نیست که با نام
 سخن از دنیا و کار
 زمین است همین
 مظهر

بر موجب عقل زندگانی کردن	شاید کردن ولی ندانی کردن
استاد تو بر وزگار چاکدست است	چندان کسرت ز غم که دانی کردن
ایضا	
دوش از سر روح و صفای دل	در سیکه آن روح فزای دل من
جاسمین آورده که بستان و پیش	گفتا خورم گفت بر اسب دل من
ایضا	
ای آنکه تو فی خلاصه کون مکان	بگذار دمی و سوسه سود و زبان
یک جام می از ساقی باقی بستان	تا با زر سپی تو از غم هر دو جهان
ایضا	
چون حاصل آدمی درین شورستان	جز خوردن غصه نیست ناکندن جام
خرم دل آنکه زینجهان زود رفت	و اسوده کسیکه خود دنیا بد جهان
ایضا	
از گردش این دانه بی پایان	بخور داری دونه مردم را دان
یا با خبری تمام از نیک و بدش	یا بخیر می از خود و از کار جهان
ایضا	
جانها همه آبگشت و لاهمه خون	تا چیست حقیقت از سپین و دونه
ای با علمت خرد و گردون	ای از تو جهان پر تو از هر دو سر و
ایضا	
می خوردن و گرد و گلر خان گردین	بستند هزار زاهد و ورزین
گر مردم میخوار بدین باشند	پس روی بهشت را که خواهند بین
ایضا	
دانی که چو است تو به ناکردن	ریا که حرام نیست می خوردن
بر اهل نوازست تحقیق حرام	می خوردن اهل راز در گردن

که بگوید
 نایب زین
 زمین
 روزگار
 که بگوید
 از گردن
 بجز
 و نه
 سینه
 مد ظله
 شمع
 این
 که از
 یا با
 منصف
 جان
 راز دانی
 یک
 که خان
 بکار
 نازد
 می
 تحقیق

ز ان پیش که کلاه سرت کوه کشند	رو کوزه فروش و کاسه از دست منه
ایضا	ایضا
چند از بے حرص در تن فرسوده	ای دوست دوئی کرد جهان پیروز
رفتند و روند هر چه آئینه درون	یکدم برانچو لیشتن نا بود
ایضا	ایضا
ما عاشق ورنه دوس پرستیم همه	در کو حی خنده ابات نشستم همه
بگذشت زو نیم حسن از دهنم خیال	از ما مطلب پیوس که مستیم همه
ایضا	ایضا
یک جگر عده می گفته ز ملک تو به	وز هر چه ز بر طهریق بیرون شو به
جام ست به از ملک فرید و صید با	خشت سحر جم ز تاج کیخسرو به
ایضا	ایضا
روزی که مرا تو مست افتاد	در حلقه زلف بت پرست افتاد
دستار ز سر قلع ز دست افتاد	در پای تو سه نهاد و پست افتاد
ایضا	ایضا
نقش ست که بر وجود ما نخت	صد بوایع ز ما بر این نخت
من زان به ازین نمی توانم برون	اگر تو به مرا چسب من و نخت
ایضا	ایضا
هر تو به که کردم شکستیم همه	بر خود در نام و رنگ بستیم همه
عینم نکتند اگر کنند بخود می	از باد و عشق ست هتیم همه
ایضا	ایضا
ای من درینجا به بیت رفته	ترک به و نیک جمله عالم گفته
گر هر دو جهان چو گوی افتند گوی	بر من نخوب چو ست باشم خفت
ایضا	ایضا

باده افستد
فاران کفر
بکفر می کند
ملک و سلطنت
زبون بهر
میان فواید از
بجبهه و بنی
دشمن سر فرار
چاکر و سرور
ی خند و زنده
"مولانا سید
محمد صاوی
منطقه
درستی با
اگر تو به
نام و رنگ
بیکر و نخت
بجبهه و بنی
سردنشت
مولانا
محمد صاوی
نیک

زبان پیش که روزگار خست ریزد | تو خون قضا به در قرح ریزی به

زبان

بستگر ز صبا دامن گل چاک شده	بیل ز جمال گل طره بناک شده
چین باد خوریه کاس بسا کل کز باد	بر خاک شد و ریزد و با خاک شده

ایضا

می ہم ز کفستان چند گاہی بہ	از ہر چہ بچہ حق ست کوتاہی بہ
ایک جزعہ سے زماہ تمام ہے بہ	مست و قلندری و گمراہی بہ

الضمان

ماںم بطف تو تو لا کر دہ	وز طاعت بمعیت تہ اکرو
آنجا ز عنایت تو باشد باشد	ناکر دہ چہ کر دہ کر دہ چہ نا کر دہ

انضا

ماوے و معشوق و صبیح اہی ساقے	ازمانہ و تو بے صبح اہی ساقے
تناکی خوانے قصہ نوح اے ساقے	پیش آربک ہت روح اہی ساقے

انضا

در ده سے لعل مشکبوی ساقی
یک کوزہ می بدہ از ان پیش که دهر

افضا

زیرا که عمل عیان نبود ای ساقی	زادته نبی دیگر و سودای ساقی
که اندر ازل آشفته بود و بودای ساقی	بر کن برج باده تو زودای ساقی

الحمد لله

از آتش و باد و آب و خاکیم همه
در عالم کون و هسلما کیم همه

اض

فی بیان حمد
 ایست که بکس
 از جای و کس
 و نیز در بیست سال
 سازند و موافق
 سنجیده
 صادق و علو
 منظره العالم
 علی جان زانو
 نود و دو در
 نیک شایسته
 و کلام علی و زید
 بترند از دست
 مانند خوشتر
 مولانا سید
 محمد مصطفی
 علی غفره
 العالی

	رباعی	
در خواب غم و خفتہ اندای ساقی با دوست بر آنجک گفته اندای ساقی		آهنا که ز پیش رفته اندای ساقی رو باد و خور و حقیقت از من بشنود
	ایضا	
در وقت صبح شہاب بان ای ساقی با این دوست روز و دو جهان ای ساقی		چون منم ندید اجل امان ای ساقی غم خوردن پیوده نه کار دل مات
	ایضا	
هم آب اجل کند گذارای ساقی با دوست نفس باد و بسیار ای ساقی		در سنگ اگر نشوے چو بارای ساقی خاکست جهان غزل بخوان ای ساقی
	ایضا	
بنویس یغیا نہ برات ای ساقی آن روزم از شب برات ای ساقی		تا چند ز یاسین درات ای ساقی روزیکہ برات بامیغیا نہ بود
	ایضا	
در شیشہ کن شدہ اب از شب بے این یکدم غم مرا کہ فردا غم		صبح خوش و خرم ست خیزای ساقی بایار خوریم و عیش را تا رکہنیم
	ایضا	
چون قدرے بخور بمن وہ و گرے خاک من و تو کوزہ کست کوزہ گری		زان کوزہ می کہ نیست در روی مری زان پیشتر ای صنم کہ در رگگذاری
	ایضا	
بخشای ز خلق شیشہ خون ای ساقی یکدم است کہ پاک اندرون ای ساقی		در وہ سے لعل لاله کون ای ساقی کار و زب و ن ز جام می نیست مرا
	ایضا	
می خور تو بسر قفل و در		گر زانکہ بدست افتد از من

در خواب غم و خفتہ اندای ساقی
با دوست بر آنجک گفته اندای ساقی
چون منم ندید اجل امان ای ساقی
غم خوردن پیوده نه کار دل مات
در سنگ اگر نشوے چو بارای ساقی
خاکست جهان غزل بخوان ای ساقی
تا چند ز یاسین درات ای ساقی
روزیکہ برات بامیغیا نہ بود
صبح خوش و خرم ست خیزای ساقی
بایار خوریم و عیش را تا رکہنیم
زان کوزہ می کہ نیست در روی مری
زان پیشتر ای صنم کہ در رگگذاری
در وہ سے لعل لاله کون ای ساقی
کار و زب و ن ز جام می نیست مرا
می خور تو بسر قفل و در

کمانکس کہ جهان کرد فراغت دارد	از سببت چون توئی وریش چو من
ایضا	
اقتاده مرا با بے دستی کار	حلقم ز چمکند ملاست بار
ای کا ش که هر که ام متے کردے	تا من بجهان ندیدے ہشیارے
ایضا	
مان ما بجز ابات مجازی پائے	تا کار قلندری فزاری ناکے
این رہ رہ مردان سدا فراز است	ز نهار درین کوچه بازی پائے
ایضا	
کر دشت دید ز غنہ گندم نانے	دیرے کہ وئے ز گو سپندی رائے
بامہ رخنے نشسته در ویرانے	عیسی بود آن نہ جد ہر سلطانے
ایضا	
در کار گہ کوزہ گری کردم رس	در پائے چرخ دیدم ایستادہ بیک
میکرد سب و کوزہ را دستہ بھر	از کلہ بادشاہ در دست گداس
ایضا	
ای از جرم ذات تو عقل آگہ کنے	در معصیت و طاعت ماستغنی
مستم ز گناہ و از رجا ہشیارم	اسید ز رحمت تو دارم شمعنی
ایضا	
سازندہ و کار مردہ وزندہ کوئے	دارندہ این چرخ پر اگندہ توئے
من گرچہ بدم صاحب این بندہ توئے	کس را چہ گندہ کہ آفریندہ توئے
ایضا	
ای چرخ دلم ہمیشہ غنا کنے	پیرا ہن چہ بے من چاک کنے
بادی کہ بمن رسد تو آتش کنیش	آبیکہ خورم در دہنم خاک کنے
ایضا	

ملکہ در جہان نام کہ
غنی مراد منی و بے
ملاست میکند ہن
یونہ نام کہ کہ ام این
چنان مست گرد کہ
نام ہشیارے از کوزہ
کشیدہ و از دینہ
بیادہ اصولا نام
سیدہ چاک سادہ
علی مظلوم ملکہ
ای نان گندی
زانی اگر گنج
و از دینی و می
دینی و می
رو بہ ہشیار
سدا صبح
باید و زنت
سلطان با بیاد
منہ منہ
بغیر از این
ست و تو
نہنہ ہشیار
والت تو کہ در

خوش باش که سخته اند سودای خود
تو شد بر بی که بی تقاضای خود

امین شدہ انداز ہمہ نحو غای تو دے
دادند فراگا ہند و اے تو دے

رضا

ابرہق سے مرا شکستہ رہے ہے
برخاک فگندے سے گلگون مرا

بر من در عیش را به بستی رستی
من است نیم مگر تو هستی رستی

ایضا

ای دل چو به بزم آن صنم نشسته
از جام فنا چو سیرت نوشیده

از خویش پریمی و بد بد پیوسته
از بود و نبود و کون کله رسته

الضمان

کہ گشتہ نمان روی بکس ننائی
اسی جلوہ گرے بنجو شمن بنائی

کہ در صورت کون و مکان پیدا ہے
خود عین عیسائی و خودی بینا ہے

بر سنگ زدم و دشمن سبوی کا
با من زبان حال میگفت سبوی

سرست بدم که کردم این او باشد
من چون تو بدم تو نیز چون من باشی

الضمان

۱۱
 ایدیل ز غم جسم اگر پاک نشود
 عرش است نشین تو سرت بادا

تو روح مجتبیٰ بر افلاک شو
مکاشفی و مقیم خطہ خاک شو

4

پیوستہ زہر شہوتِ نفسانے
آگاہہ کی کہ آفت جان تو آنے

انین جان شریف را ہی رنجانی
آنها کہ تو در آرزوی ایشان

انضبا

گفتا شینما هر آنچه گفتی بمتم

اما تو ضایعہ مستمرا ہے

سید حبیبی پروردگار
 یار تو خانی از دی بای
 عظمی بجای بر بن
 این غنیمتی را بسبب شایسته
 این را بجای کجای
 به من می نمودم
 تو بر منی حاکم بر این
 تو هستی بجای
 در روز قضا می پسندی
 بیت بهما جان نماند
 که پیش از رخسار تو خلع
 خوا بود بر او مال
 سید محمد باقر علی
 در طالع شایسته
 عیان قاضی است
 را با کشف خیر
 از چندی است که هر
 چشمش روی که هیچی است
 تو بجای نوبانی او هست
 در طالع سید
 ربای بلادی سوال
 جواب است که از

رباعی

از مینج دنیا تو همه دو دخورے
تا چنہ غم بودہ و نابود خورے
دنیا کہ بر اہل دین ریاضت عظیم
اگر ترک زبان کنے ہمہ سود خورے

ایضا

ای کوزہ کر اجموش گمشدہ
تا چنہ گنی بر گل آدم خوارے
انگشت منہ دیدن سبک خیز
بر چرخ نسا دہ چہ پندارے

ایضا

سنگام صبور اسی ستم فرخ پی
پرساز ترانہ و پیش آورے
کا گندہ خاک صہ ہزار ان جم و کے
این آمدن تیرہ مہ و رفتن دے

ایضا

چند آنکہ نگاہ یکدم ہر سوے
از سبز بہشت ست دز کوثر جوے
صہرا چو بہشت ست زو و زخ گم کوثر
بنشین بہ بہشت با بہشتی روئے

ایضا

چون سے نزد و باختیار کارے
خوش باش دینش کہ ہستے بارے
چون واقعی ای پسہ زہر اسرارے
چندین چو بری بیو دہہ ہستہ ہارے

ایضا

گر ہست ترا دینجہاں دست کرے
مان تازنی بی سے و ساقی نفسے
پیش از من و تو بیا ز سود دہ لے
دنیا تگد گراے آزار کئے

ایضا

ای دہر کہ وہ ہاے خود متہنی
در خافتہ جور و ستم متہنیمے
نعت بخان دہی و زحمت بجان
زین ہر دور و نیت جوی باختمے

ایضا

ز ہمار کونکہ سے توانی بارے
بردار ز خاطر عزیز ان بارے

کشتاب بستان
یکجہ و زنیانی صفت
اوست و در مہم
چاہم پیراہ مہم
ماہ ہمار کہ بہشت
سازن را گویند
دی ما و گاہ کہ دنیا
فرمان ستہ ہو
سپید ہست
صفا و نعل
مخلد
شیر و کرکند
و کشت جان
نہدہ و زمانہ و جا
نہا و ان صافان
را و انک عادت
سرد و نعت و نعت
بخان و نعت
نعت بجای
بجان و نعت
چوبی و نعت
چوبی و نعت

کین مملکت حسن بنانہ جاوید

ایضا

چون جنس مرا خاصه بد اند ساقی
چون داناغم بسم خود بادوده و در

انضا

برگیر ز غد حساب اگر بانیب	کماؤں توجہ آوردے و آخر چہ
گوئی بنو رم بادہ کہ سے باید مرد	یہ می باید مرد دگر خرب و ز غم

الض

پیر و دیدم بخانه غار
گفتاںم غور که همچو من بسیار
گفتنم کنم ز رنگان اخبار
در قشند و شب از و نیا مدبار

五

<p>بر کوڑہ گرے بزرگِ کر دم گذرے من ویدم اگر نہ یہ ہر بے بصیرے</p>	<p>از خاک ہے نو و ہر دم تبرے خاک پیرم بر کف ہر کوڑہ گرے</p>
---	---

2

برگیر پالک و سبوا می دل جو	بخند ام پیدای سیر و ز ازل چو
کین چرخ ز صورت تبان مد رک	صد مار پالک کرد و صد مار سیر

五

ای آنکه تجبه چار و نهفته	ورفت و چهار دایم اندر رفتی
می خرد که هزار بار مشت گفتم	نماز آمدنت گفتم جور فیم رفتی

شادامی امی راخت جانم که توئی	تو آمده و من نه بر آیم که توئی
از بهر خنده از راسی دل من	حسب او می ریزد که من نه گریه

2	2
2	2

[illegible]

ای فانی که فنا پرست
کی سزاوارد اسرار حیرت
و بانی که بقا را ناکرد
ست لایق دستگیر
پس بر آن فانی بود چو
دست او گیرم و دست
از گذارم و از گذار
سید محمد صادق
مطلبه علم مرا
جلد اسباب رسان
ایستاد برای دین
دنیسان ای فلک
اراد برسان
سیا چرخ است
علم و دانش
تیمور بر غور
خام از اول
بانشین
سید در اوسط
از بی گناه
دانش و علم
مختصر و جامع
طریق و مدار
ب اعلیٰ است

ای باد و خوشگوار در جام نمی	بر پاس خسته و تمام بند و گسسته
هر کس که ز تو خورد اما نشنید	تا گوهر او برکت و شش نشسته
ایضا	ایضا
بکشای دوری که در کشاید توئی	بنمای رسد که ره نماند توئی
من دست بهیج دستگیر نمی	کایشان همه فانی اند و پانید توئی
ایضا	ایضا
رو بخیب می گزین اگر با خیبر	تا از کفستان ازل باد و خور
تو خیبر بخیبر کار تو نیست	بر خیبر می رانند و خیبر
ایضا	ایضا
ای چرخ همه خیس را چیز د	کو مایه و آتیا و دلیله د
اراده سان است که دکان بند	شاید که ازین فلک نیند
ایضا	ایضا
چندین غم پیوده خوری شاد	و نذر ره بید او تو باد و بر
چون آخر کار اینجاست نیستی	انکار که نیست تو آزاد بر
ایضا	ایضا
در باغ چو غوره ترش اول	شیرین ز چو گشت و تلخ چون آب
از چوب بتیش گر کسی در باب	وز قشقه چه گوئی که می سازد
ایضا	ایضا
یار بکشای بر من از رزق و	بی منت مخلوق رسان حاضر
از مادی جهان است نگه دار مرا	کز خیبر می نماند در
ایضا	ایضا
گر آدمی بماند نه آدمی	در میزبان من بی کسی
بر زمان نه بماند که اندرین دیر	نه آدمی نه بدی نه نشد

رباعی

ایدل تو بسزاین هم سازے / ورنجست زیر کان و دانا زے
اینجا زے و جام پشته می سازے / کاسخا که بهشت ست رسی یازے

ایضا

خواهی که اساس عمر محکم یابے / یک چیت بهالم دل بغیم یابے
فارغ منشین ز خوردن باد و دگر / تالذت عمر خود دوام یابے

ایضا

ای چرخ چه کرده ام تر از آفت / پیوسته فگنده مرا در تنگ پست
تا نم ندی تانبرے کو که بکوب / آیم ندی تانبرے آب ز روشت

ایضا

یا ن تا برستان بدرستی نشوے / یا از در نیکیو ان برستی نشوے
می خور که بخوردن و بنا خوردن / کز آلت دوزخی بهشتی نشوے

ایضا

خواهی که پسندید به نام شوے / مقبول قبول خاصه عام شوے
اندر پی مومن وجود و مرسا / بدگوی مباحش تا نکو نام شوے

ایضا

روزی که دلم بنگ آسے یابے / ورنج دلم بخرابی یابے
در خبر دویدم ام اگر غوطه خورے / اگر کم نشوے مردم آبی یابے

ایضا

در ده می لعل لاله گون صافے / بخشای ز خلق شیشه خون صافے
کار و زربون ز جام می نیست مرا / یک دست که دار و اندرون صافے

ایضا

ای باد نو شربت من لاله / چندان یکشم تر از روشن زائے

۷
خامنه چن دین
کندوان رنگ و پ
داری برانم رنگ و
کوی کوی کوی کوی
آیندگی ما را
بکن از نیوت
مکن نیت
سید محمد صادق
مظلمه
کافران
بگو می باشد از کون
نام مال آید
مظلمه
مرا از مرد و کس
که در هندی می توان
بیانی مراعات نمود
یا نشانی می و مراعات
ظاهر آمده مظلمه
سلمان دوزخ کن
بهشت جوسه
اموال ناسید
محمد صادق
مظلمه

ملک بزرگ
ببیند که گدازد اگر مرگ
باز در وقت است که
بزرگ را که خود نمیکند
نکند و او را لانا
سید محض و خفا
موظف به صلح و فدا
بیغریب که هرگز
مرا از کافران
و ملحدان و فاسقان
بستم و لکن تو
ذات خود را ملاحظه
کن که در آن نیست
که با بزرگان
در وقت برون
از گفتن کار و زاری
و استغفار و توبه
چنان از زمین
رست و زنت از دست
ببیند غلام
نفسه را بی اختیار
که آن در دست
ببر اندر دست و پا

ای خورشید شراب از کجای آئی	کز دور مرا هر که ببیند گوید	ایضا
باز در وقاعت کن آباد بزرگ	در سپید فزونی شو آزاد بزرگ	ایضا
مسکین فزونی ز خود و غصه مخور	در کم ز خودی تکیه کن و شاد بزرگ	ایضا
از ویر برون آمد و نا پاک ستی	از دود جسم پیش پیر ستی	ایضا
بشکستند احیم که عمرش کم باد	و انگه چو می لطیف مردی چو ستی	ایضا
بامین تو هر آنچه گوید از کین گوید	پیوسته مرا محمد و بیدین گوید	ایضا
سن خمد و مقوم هر آنچه هستم لیکن	انصاف بده ترا رسد کین گوید	ایضا
از آمدن بهار و از رفتن بزم	اوراق وجود ما همیگر دشت	ایضا
می خورم خوراند و که گفت ست حکیم	غنمهای چو زهر و تریاقش می	ایضا
تا در تن تست استخوان رگ و پیک	از خاکی بقصد میر نه بیرون پیک	ایضا
گردن مننه از خصم بود در تنم زل	منت سبب اراد دست بود حاتم ط	ایضا
گر روی زمین بگسله آباد کنی	چند آن نبود که خاطری شاد کنی	ایضا
گر بنده کنی بلطف آزادی راز	ببست که بزار بنده آزادی کنی	ایضا
تا کی غم آن خورم که دارم یا بجای	وین عمر بخوشد لی گز ارم یا بجای	ایضا
پر کن مستح باد که معلوم نمیت	کاین دم که فردا برم بر ارم یا بجای	ایضا

رباعی	
زبان پیش که از جام اجل است شوی	زیر لکده حادثه بایست شوی
سر مایه بدست آردین ده کا بخا	سودی کنی اگر تهیدست شوی
ایضا	
ای آنکه خلاصه چهار ارکانی	بشنو سخن از عالم روحانی
دیوی و دوس و ملک و انسانی	بابت هر آنچه می نمائی آنی
ایضا	
بر چند دست و همکش باشی	وز جور و جفای چرخ ناخوش باشی
ز هزار دوست ناکسان آب زلال	بر لب میکان اگر در آتش باشی
ایضا	
آن بکه ز با ده جام دل شاو کنی	وز نامه ده و گذشته کم یاد کنی
دین عاریتی لباس زندانی را	یک خطبه ز بند عقل آزاد کنی
ایضا	
با در دس از نادر و اسایابی	از در دس سال تا شفا یابی
می باش بوقت بینوائی شاگرد	تا عاقبت الامر نواسی یابی
ایضا	
اول بخودم چو آشنا میگردد	آخر ز خودم چه اجد امیکرد
چون ترک منت نبود از روز خجست	سرشته بیا کنم چه امیکرد
ایضا	
از دشت عمر میکشودم قالی	تا گاه ز سوز سینه صاحب حالی
میگفت خوش آن کسی که در خانه او	باز دیت جو مایه و شوی چون سالی
ایضا	
ان مایه ز دنیا که خوری یا نوشی	معدور می اگر در طلبش میکوشی

له ای عقل و
نیم است رفتن در این
عالم فانیست
لازم که جان نامه
بست آری تا
در بنجام نقد
بگفت آردی تو
باش ده اولانا
سید محمد صاحب
مقطعه عکس
نیجده هر جزو جاد
ارکان همین نام
کرمش و آب
را در حال
منه خطه
منه شیت
کار وادار
کردن در
منه خطه
منه شیت
کار وادار
کردن در

انضام

الضمان

الضمان

الضمان

اضاف

اضا

--	--	--

تتمامش

میلونی بنور دوار مشغول
سے اہل سنت و جماعت
برای ترقی علم و کمال
حق را آموختن است
و تقسیم کردن دانش
از عمر و دنیا کہ تمام
رباعیات مستخدم
تخلص خود نموده
کما لا یخفى علی اهل
الدراية ۱۲ منته
مدخله

خاتمه الطبع

پس از حمد و ثنای برترای ارباب فطرت سلیم و صاحبان ذہن تقویم که در میدان
طرازی بچار زبان و بطلاقت لسانی قصب الکلمین رسیده اند نیکو رشتن بود
که درین جزو زمان مجموعه نادر باعیات که در آن چار پار و از سن خلق
عناصر اربعه شمول است و مانند لیلی صفتا و بوی گل که از جرس نقطه بجهت
بر جارضفه و در بانی بیگونی مشغول یعنی کلام بلاغت نظام معروف به
رباعیات عمر خنیا که سخن آفرین و الا مقام نظمیم بوزن رباع
گوی ساقبت از شعر ای روزگار ر بوده چنانچه حضرت شیراز بلبل نوخوا
گلزار غزلیات است بدان مشابه این صنف شیوا زبان عند لیب نغمه پیر
چمن زار باعیات طوطی قلش و شیرینی گفتار خیلی جلالت بارت و لو
قرمی سروستان چار ضرب کلاش صافی درون را بجلی انوار آفرینی کلاک که
گویا بی بیش نیست از تمام توصیف آن فردی مثل بدرستی حواس همه اندین
شش بهت بیرون از امکان است هنگامیکه از چار سو خوش طبع این کتاب
لا جواب در رسیده و نه هیچیکه تلباش بهم رسانید بلبش تصحیح لائق و تجنی حیل
غواض فاضل جلیل عالم بیل بدرسمای تحقیق قطب و ابرو ترقیق کثاف عوضا
علوم عقاب و فستلی مولوی سید محمد صادق علی لکنوی با خط زیبا و تقطیع خوشنا
در اسف زمانی بطبع نامی ششی نول کشور و رن لکسویا ماه اکتوبر ۱۳۹۸ عیسوی
موافق ماه شوال ۱۳۹۸ هجری دست به رسم داد آید و سخن بر زبان
آهسته برین مقبول عالمیان کناد

بمنه و کرمه

مولوی محمد شفیع طبع اسدی -
 فہرست نویسی - نہایت عمدہ مذاق کی کتاب تصنیفات
 شمس الدین شمس صاحب روم باری جو تفسیر جو
 اہل کتب سے -
 محمد بن سید محمد غفرات کلام شاعرانہ مولفہ
 مولوی عبد الغفور خان صاحب راجہ خٹک سے
 نسخہ -
 مولفہ سیدہ سیدہ دوست سیدہ علی اہل
 مناقب جناب امیر المومنین علی علیہ السلام کو
 کی جو بہت نیر اور لیا کر ام اور اہل اہل عظام کا

مولفہ محمد شفیع طبع اسدی -
 شمس الدین شمس صاحب روم باری جو تفسیر جو
 اہل کتب سے -
 محمد بن سید محمد غفرات کلام شاعرانہ مولفہ
 مولوی عبد الغفور خان صاحب راجہ خٹک سے
 نسخہ -
 مولفہ سیدہ سیدہ دوست سیدہ علی اہل
 مناقب جناب امیر المومنین علی علیہ السلام کو
 کی جو بہت نیر اور لیا کر ام اور اہل اہل عظام کا

قصص و شہادت فارسی

شمس الدین شمس صاحب روم باری جو تفسیر جو
 اہل کتب سے -
 محمد بن سید محمد غفرات کلام شاعرانہ مولفہ
 مولوی عبد الغفور خان صاحب راجہ خٹک سے
 نسخہ -
 مولفہ سیدہ سیدہ دوست سیدہ علی اہل
 مناقب جناب امیر المومنین علی علیہ السلام کو
 کی جو بہت نیر اور لیا کر ام اور اہل اہل عظام کا

شمس الدین شمس صاحب روم باری جو تفسیر جو
 اہل کتب سے -
 محمد بن سید محمد غفرات کلام شاعرانہ مولفہ
 مولوی عبد الغفور خان صاحب راجہ خٹک سے
 نسخہ -
 مولفہ سیدہ سیدہ دوست سیدہ علی اہل
 مناقب جناب امیر المومنین علی علیہ السلام کو
 کی جو بہت نیر اور لیا کر ام اور اہل اہل عظام کا

تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب

تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب
تقریباً ہزار و سترہ کتب

مجموعات کتب علم نایاب

مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب

مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب
مجموعات کتب علم نایاب

کتب قصص ستر فارسی

کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی

کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی
کتب قصص ستر فارسی

